

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нейропсихологія

Рівень вищої освіти – (перший (бакалаврський))

Освітня програма “Реабілітаційна психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
  2. Анотація до курсу
  3. Мета та цілі курсу
  4. Результати навчання (компетентності)
  5. Організація навчання курсу
  6. Система оцінювання курсу
  7. Політика курсу
  8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нейропсихологія
Викладач	Кандидат психологічних наук, доцент Матейко Наталія Михайлівна
Контактний телефон викладача	0991390034
Е-mail викладача	nnm2807@ukr.net
Формат дисципліни	очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	кожний 2-й вівторок місяця
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Нейропсихологія» спрямована на вивчення мозкових механізмів вищих психічних функцій на матеріалі локальних уражень мозку.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є підготовка студентів до практичної роботи з людьми, в якій має реалізуватися індивідуальний підхід, враховуватись внутрішня та зовнішня детермінація, а також, мають співвідноситись природні та соціальні чинники поведінки людини.</p> <p>Цілі курсу: розглянути конкретні питання закономірностей та механізми взаємозв'язків між системами головного мозку та порушеннями психічної діяльності; ознайомлення із застосуванням окремих методів дослідження в психологічній практиці прикладного й наукового дослідження; познайомити студентів з особливостями планування нейропсихологічного дослідження, обробки й інтерпретації результатів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>Фахові компетентності: СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення. СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, адаптація до нових ситуацій у сфері професійної діяльності</p>	
5. Програмні результати навчання	
<p>Студенти повинні вміти</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.</p>	

6. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Кількість навчальних годин		
Лекції		16 год		
Семінарські/практичні заняття		18 год		
Самостійна робота		56 год		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс/ (рік навчання)	Нормативний/вибірковий	
8	053 психологія	4	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	Кількість годин			
	Лекції	Заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Нейропсихологія як наука.	2	2	6	
Тема 2. Методи нейропсихології.	2	2	7	
Тема 3. Теорія системної динамічної локалізації (мозкової організації) вищих психічних функцій О. Р. Лурії.	2	2	6	
Тема 4. Розлади сприймання (агнозії). Розлади мовлення (афазії), читання (алексії), письма (аграфії) та лічби (акалькулії)	2	2	6	
Тема 5. Форми розлади праксису: кінетична та регуляторна апраксія.	2	2	6	
Тема 6. Розлади уваги	2	2	7	
Тема 7. Нейропсихологічні синдроми при локальних пошкодженнях мозку в дитячому віці.	2	2	6	
Тема 8. Комплексна нейрокорекція.	2	2	7	
Тема 9. Нейропсихологія старіння.		2	7	
	ЗАГ:	16	18	56
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Усні та письмові відповіді – 20 балів			
	Самостійна робота – 20 балів			
	Контрольна робота – 10 балів			
	Залік – 50 балів			
	Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів			
	- опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б);			
	- підготовка і презентація реферату (максимум 10б);			
	- тестування (максимум 10 б);			
	- конспект першоджерел з презентацією (максимум 10 б);			
	- контрольна робота(максимум 5 балів);			
	- інші 50 балів – це залікова творча робота			
	Підсумковий контроль – залік			
	Сумарна кількість – 100 балів.			
	Критерії оцінювання знань студентів:			
	В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Нейропсихологія» закладені наступні критерії:			
	1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;			

	<p>2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам;</p> <p>3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати;</p> <p>4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності)</p> <p>Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем дисципліни, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й творчого мислення.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з патопсихології, які при цьому не завжди точно ним розуміються і не достатньо повно вербалізуються.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Студентам необхідно вибрати із вид роботи, з яким хоче кожен з них провести дослідження, яке потрібно описати(письмова робота) презентувати на парі.</p> <p>Власне виконання індивідуальної роботи покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мислительні операції в опрацюванні навчального матеріалу (абстрагування, порівняння, конкретизація, узагальнення, схематизація, аналіз, синтез тощо), розвиває критичне мислення, а також творче мислення, що особливо виявляється у здатності репрезентувати опрацьований матеріал, а також у здатності його представляти у формі патопсихологічного висновку.</p>
Семінарські заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1.Предмет та завдання нейропсихології. 2. Теоретико-методологічні основи нейропсихологічної діагностики. 3. Етапи нейропсихологічної діагностики. 4. Методики нейропсихологічного дослідження. 5.Особливості нейропсихологічного дослідження. 6. Складання нейропсихологічного висновку. 7. Особливості дослідження порушень психічних функцій у дитячому віці. 8. Нейрокорекція. 9.Нейропсихологія старіння.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умови допуску до підсумкового контролю (залік) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення).</p> <p>Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі зарахування всіх виконаних студентами завдань (для цього отримані бали додаються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 25 балів).</p>
Підсумковий контроль	<p>форму контролю (залік);</p> <p>форму здачі (письмова);</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань з пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 25 балів, він буде спрямований на повторне проходження курсу.</p>	

8. Рекомендована література

1. Балашова Е. Ю., Ковязина М. С. Нейропсихологическая диагностика в вопросах и ответах. М.: Генезис, 2012.
2. Бизюк А. П. Компендиум методов нейропсихологического исследования. Методическое пособие. СПб.: Речь, 2005.
3. Выготский Л.С. Диагностика развития и педологическая клиника трудного детства. Соч. в 6-ти томах. Т.5. – М.: Педагогика, 1984. С. 257-321.
4. Глозман Ж. М. Количественная оценка данных нейропсихологического обследования. М.: Центр лечебной педагогики, 1999.
5. Доброхотова Т. А., Брагина Н. Н., Зайцев О. С. и др. Односторонняя пространственная агнозия. М.: Книга, лтд, 1996.
6. Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: Академия, 2002.
7. Максименко М. Ю., Ковязина М. С. Пособие для практических занятий по нейропсихологической диагностике. М.: Теревинф, 1998.
8. Методы нейропсихологической диагностики. Хрестоматия. Под ред. Е. Ю. Балашовой, М. С. Ковязиной. М.: МПСИ; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2009.
9. Нейропсихологическая диагностика: в 2-х ч. / Под ред. Е. Д. Хомской. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1994.
10. Нейропсихологическая диагностика. Классические стимульные материалы. 3-е изд. М.: Генезис, 2012.
11. Нейропсихологическая диагностика, обследование письма и чтения младших школьников. приложения: протоколы обследования / Под ред. Т. В. Ахутиной, О. Б. Иншаковой. М.: В. Секачев, 2008.
12. Поддьякова О.С., Чельшева М.В. Практикум по нейропсихологии. Учебное пособие. М. 2014
13. Русецкая М. Н. Нарушения чтения у младших школьников. СПб.: КАРО, 2007.
14. Семенович А.В. Нейропсихологическая диагностика и коррекция в детском возрасте: учебное пособие для высших учебных заведений М.: Академия, 2002.